

V liberalnem taboru — razcep

Tabor slovenskega liberalizma je podoba družine, v kateri vlada spor in prepir: roditelji ne razumejo več otrok in tudi otroci sami so sprti med seboj. Posledica je propad take družine. Isti proces se sedaj vrši v JNS. Precejšnji del liberalnega razumnštva, zlasti mlajši življenj, zapušča razcefedrano JNS bandero ter išče svojo srečo pod zastavo SDS (Samostojne demokratske stranke). JNS je ohranilo svojo liberalno ljubezen »Jutro«, snujočo se slovensko SDS pa jemlje pod streho njeno pomožno glasilo mariborski »Večernik«. Slovensko ljudstvo ta razprtija med laži-svobodomiselnostjo in naprednjaško slovensko gospodo ne zanima. Edino, kar bi menda kazalo omeniti v razsvetliteni politiki SDS, je to, da so ti gospodje sedaj politični spokorniki. Spokorili so se — koliko je njihova pokora iskrena, o tem danes nečemo govoriti — od centralizma k federalizmu (k ureditvi države na osnovi avtonomizma). Slovenski SDSarji so namreč imeli nedavno konferenco svojih pristašev v Ljubljani. Na tej konferenci je govoril poslevodeči predsednik SDS g. Večeslav Vilder iz Zagreba. O politiki svoje stranke ob ustanovitvi in prvi ureditvi naše države je izjavil, da je bila brezpogojno in zagrizeno centralistična. Rekel je: »Sku-

paj s slovenskimi naprednjaki smo šli v Beograd in prosili, naj Beograd prevzame politično vodstvo vse države. Ne samo to, direktno smo forsirali (naravnost silili), naj bo Beograd centrum in voditelj države. Mi se nismo plašili ne samo podpirati, temveč tudi ustvarjati najhujši centralizem.« Ta izjava je vredna, da se zabeleži. Dokazuje namreč, da smo mi, ko smo vedno obsojali demokratsko stranko kot povzročiteljico nesrečnega centralizma, govorili čisto resnico. Demokratije — slovenski prav tako kakor hrvatski in srbski — so ne samo sokrivci, marveč glavni krivci beograjskega centralizma. Oni so ustvaritelji vidovdanske ustave, o kateri je g. Vilder na navedeni konferenci rekel, da »ni bila sreča za Jugoslavijo«. Naša stranka — stranka slovenskega ljudstva — je bila iz načelnih razlogov proti centralistični ureditvi države, se je zoper njo pogumno borila ter branila avtonomistično idejo. Zato so nas demokratije v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani psovale kot separatiste in ovajali kot državne sovražnike. Sedaj so sami sprejeli našo idejo in dokazali, da je bila naša borba zoper centralizem upravičena in patriotska. S tem nehoti izpričujejo, da je bila politika naše stranke dalekovidnejša, edino pravilna in značajna.

Novice iz domačih krajev

Škof dr. I. Tomažič slovesno posvetil novega rajhenburskega opata. Naš list je že poročal, da je dobil samostan trapistov novega opata p. Pija Novaka, ki je doma iz Kozjega. Novi opat je bil 28. aprila slovesno upeljan v samostanu v Rajhenburgu od lavantinskega škofa dr. I. Tomažiča. Prevzvišeni je izvršil instalacijo med slovesno sv. mašo in je izročil novemu opatu vse opatovske zunanje znake ob navzočnosti beograjskega nadškofa dr. J. Ujčiča, mariborskega kanonika dr. I. Mirta, trapistovskega opata iz Banja Luke p. Bonaventure, opata iz Stične p. Avguščina Kasteleca in opata p. Adalberta pl. Neipperga. Zastopana je bila zagrebška nadškofija in prisostvovali so pomembnemu obredu številni cerkveni in svetni dostojanstveniki, samostanska družina ter mnogo vernikov. Slovesnost blagoslovitve je bila zaključena na Vnebohod, ko je opravil novi opat svojo prvo slovesno sv. mašo ob asistenci samostanske družine. Ob koncu našega poročila velike rajhenburske slovesnosti je treba pripomniti, da je bil sedanji opat pred izvo-

litvijo za to mesto prior samostana od leta 1936. Novi opat je imenoval na priorsko mesto dosedanjega tajnika g. Janeza Kolednika, ki je rojen 10. junija 1911 v Mariboru.

Bolniški strežnik smrtno ponesrečil. Po cesti iz Zalca proti Petrovcem se je peljal 56 letni bolniški strežnik Martin Gajšek iz Novega Celja. Med vožnjo je padel s kolesa in se je nevarno poškodoval na glavi in telesu. Sepepeljali so ga v celjsko bolnišnico, kjer mu niso več mogli pomagati in je umrl radi prehudih poškodb.

Ure za birmo
najceneje pri 626
Bureš Franjo
urar in draguljar
MARIBOR, VETRINJSKA ULICA 26

Huda nesreča radi neprevidnosti pri streljanju. V Družmirju pri Šoštanju je postal žrtev neprevidnosti pri streljanju z možnarjem 18 letni posestnikov sin Ivan Smrečnik. Z nekim hlapcem je streljal iz topiča, ki je bil pa le zasilna strelna naprava. Možnar je naboj raznesel in drobci so zadeli Smrečnika v trebuh. Smrtno nevarno poškodovanega so oddali v slovenjgraško bolnišnico.

Z zlomi nog so se zatekli v celjsko bolnišnico. Silvester Dežman, 38 letni železniški zvaničnik iz Modriča pri Laškem, je padel in si zlomil nogo. — 71 letna dninarica Terezija Kozar iz Svetelke pri Damljah je padla po stopnicah in si je zlomila nogo. — 15 letnemu posestnikovemu sinu Ivanu Lobeju iz Krapč pri Št. Juriju je padlo v gozdu drevo na nogo in mu jo je zlomilo. — Martin Gojšnik, 29 letni posestnikov sin iz Bukovja pri Vojniku, je podiral drevje v gozdu. Pri tem opravilu mu je padlo drevo na nogo in jo zlomilo. Omenjeni poškodovanci so se zatekli v celjsko bolnišnico po zdravniško pomoč.

Železniški voz je padel na cesto. Na Zidanem mostu je pretekli torek pri premikanju železniških vagonov iztiril tovorni vagon, napolnjen s sodi jabolčnika in z raznim drugim blagom. Vagon je drsel nekaj časa po železniških pragih, nakar je zadel ob železno ograjo in se prevrnil po kameniti škarpni na cesto. Pri tem je zlomil brzojavni drog, s čimer so bile pretrgane telefonske zveze z Zagrebom. Sodi z jabolčnikom so se pri padcu razbili in jabolčnik je tekkel po cesti. V prevrnjeni vagon na cesti se je skoraj zaletel z motorjem radeški trgovec Golobič s svojim spremljevalcem, toda v zadnjem hipu ga je ustavil službujoči uradnik, ki je preprečil nesrečo. Železniški voz so naslednji dan dvignili s ceste z velikim žerjavom, ki je prišel iz Maribora. Materialna škoda je precejšnja.

Otroška nepremišljenost povzročila smrt matere. V Stari Oselici v Poljanski dolini na Gorenjskem se je zgodil izreden slučaj smrtno nesreče. Mrakova mati Marija se je podala s svojo desetletno hčerko iz Oselice v Trebnje v mlin. Otrok je stopal naprej, za njim pa mati. Na višini se je nenadoma priotalila navzdol skala, ki je zadela mater v glavo in je reva obležala na mestu mrtva. Preiskava je dognala, da je povzročil smrtno nesrečo matere štirih nepreskrbljenih otrok 11 letni pastir Ciril Jelovčan, ki je iz otroške nepremišljenosti pulil iz tal skale in jih spuščal v dolino.

Razne nesreče. V Št. Petru na Dolenjskem je šel sedemletni Ratajev sinko Ivan naganjat prašiče s pokopališča. Da ne bi živali podrla dečka, se je oprijel marmornatega nagrobnega spomenika, ki se je pa prevrnil in

Kmalu je tudi Karina prišla v sobo. Čudila se je, ko je zagledala Natašo samo. Prej je bila namreč naročila Nataši, naj se vsi trije preselijo k njim ter je že za vse tri pripravila postelje.

»Kje sta mati in Peter?« jo je vprašala.

Nataša ji je pojasnila, da bodo to noč doma ostali. Petra so dogodki razburili in stanje se mu je tako poslabšalo, da ne more vstati. Če mu bo odleglo, bodo naslednjega dne prišli vsi.

Nato se je deklica poslovila.

Tudi Fedor se je poslovil.

Po odhodu mladih sta se mož in žena spogledala. Čutila sta, da je napočil veliki čas. Prekrižala sta se in vzdihnili.

★

Nataša in Fedor sta nekaj časa molče stopala drug ob drugem. Srca sta bila polna, a nista našla pravih besed, da bi jih izlila.

Naposled je Fedor spregovoril. Prijel je deklico za roko in polglasno rekel:

»Nataša, ne vem, kaj se bo jutri zgodilo. Tepli se bomo in morda...«

»Oh, kake črne misli imaš!« ga je prekinila ona.

»Nikakih črnih misli,« je odgovoril. »Toda na vse

moramo biti pripravljeni, zaradi tega bi tudi najino za-devo rad rešil.«

Ustavil se je, prijel Natašo za obe roki, ji pogledal v oči in rekel:

»Nataša, nimamo duhovnika, da bi se vpričo njega poročila, zato ti tu pred Bogom rečem, da te od sedaj naprej smatram za svojo ženo. Obstoja krst želja in krvi. Morda obstoja tudi poroka želja in krvi. Ko pa bo zasijalo sonce svobode, bova najino poroko tudi pred oltarjem obnovila; če pa tega ne bova dočakala, bo Bog sam blagoslovil najino zvezo.«

Nataša so pretresle mladeničeve besede. Stisnila se je k njemu in rekla:

»Fedor, Bog naju bo varoval! On naju ne bo ločil. Zaupajva vanj!«

Nato sta nadaljevala pot. Kmalu sta se znašla na polju.

V mesečini sta videla pred seboj dolge vrste križev, katere bosta kmalu spremenila v plamenice.

Spet sta se ustavila. Prsi so se jima močno dvigale. Srca so nemirno utripala. Bila sta ko vojaki pred bitko, bala sta se. Oklevala sta. Zavedala sta se, da je od njunega koraka odvisna usoda vseh vaščanov in prebivalcev sosednjih vasi.

Stisnila sta si roke in se pogledala. Ona je zašepetala njegovo ime, on pa njeno. Mesec je zahajal. Prisluškovala

Knjižnica kuharskih knjig. Največji ameriški ženski klub je pred časom ustanovil knjižnico kuharskih knjig, ki razpolaga že z 10.000 takšnih del v vseh jezikih. Več tisoč knjig obravnava poleg tega pripravljane likerjev in tort, a zbirka 20.000 jedilnih listov iz vseh delov sveta dopolnjuje to največjo knjižnico kuharske umetnosti na svetu.

Lev koraka skozi mesto. Iz Rima poročajo: Mestece Cuneo v Piemontu se je na vso moč razburilo: lev iz cirkusa je ušel! Medtem ko se je radovedna množica na trgu brzo razkropila, se je kralj živali pretegoval in ponosno kretal in se odpravil na majhen sprehod po mestu. V stranski ulici je došel do pometača in mu